

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

дисципліни спеціалізації

підготовки бакалаврів
(рівень вищої освіти)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва напрямку)

спеціальності 073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

Навчальна програма з дисципліни «Міжнародні економічні відносини» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент», XII с. (денна та заочна форма навчання).

Розробник: *О.І. Завидівська*, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту
Протокол від “10” грудня 2020 року № 5.

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

_____ (Павленчик Н.Ф.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету туризму
Протокол від “__” _____ 201_ року № ____

Голова _____ (Холявка В. З.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань – 07 «Управління та адміністрування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є змістовна сутність міжнародних економічних відносин, їх роль та значення в життєдіяльності людського суспільства, загальних світогосподарських процесах, функціонуванні світового господарства та міжнародних взаємовідносинах.

Міждисциплінарні зв'язки: «Економічна теорія», «Макро- та мікроекономіка», «Основи підприємницької діяльності», «Економіка та фінанси підприємств».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади розвитку міжнародних економічних відносин.

Змістовний модуль 2. Міжнародний рух чинників виробництва.

Змістовний модуль 3. Світова валютна система та міжнародні розрахунки, глобалізаційні процеси в МЕВ

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є формування у майбутніх менеджерів системи спеціальних знань з проблем та перспектив розвитку міжнародних економічних відносин (МЕВ) для фундаментальної й спеціальної освіти та практичної діяльності за фахом.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є:

- розуміння сутності МЕВ, їх еволюції, чинників і рівнів розвитку;
- визначення структури та основних засад розвитку МЕВ в системі сучасних світогосподарських процесів.
- засвоєння категоріального апарату, що застосовується для аналізу процесів та явищ сучасного світового економічного розвитку;
- знання форм МЕВ, особливостей розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій;
- уміння творчо аналізувати стан і тенденції розвитку системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й перспективи їх розвитку.

1.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- економічну сутність та основні теорії розвитку МЕВ;
- процеси, які характеризують міжнародний рівень взаємодії національних економік;
- методичні підходи до оцінки поточного стану та прогнозування тенденцій розвитку основних форм МЕВ;
- культуру сучасного економічного мислення.

вміти:

- використовувати набуті знання для самостійного аналізу світогосподарських процесів та прийняття на цій основі правильних, обґрунтованих, виважених управлінських рішень;

- самостійно використовувати новітні підходи до оцінки еволюційного характеру розвитку системи МЕВ;
- аналізувати роль та місце країни на світових товарних та фінансових ринках;
- визначати показники обсягів, динаміки, результативності та ефективності міжнародних торговельних, інвестиційних, валютно-фінансових відносин на різних рівнях господарювання;
- використовувати емпіричний та статистичний аналіз стану міжнародного середовища для обґрунтування стратегій ЗЕД на рівні окремих підприємств;
- самостійно використовувати методики проведення порівняльного аналізу щодо загроз та переваг для вітчизняних підприємств при виході на різні сегменти міжнародних товарних, фінансових, валютних ринків.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин 4 кредити **ECTS**.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль №1. «Теоретичні засади розвитку міжнародних економічних відносин»

ТЕМА 1. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА (МЕС) ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ (МЕВ)

Поняття міжнародної економічної системи (МЕС). Міжнародний поділ праці (МПП), як основа МЕС. Сутність, особливості і фактори, що впливають на розвиток МПП. Розвиток МПП за родом діяльності за двома напрямками: вертикальним та горизонтальним. Особливості розвитку МПП на сучасному етапі. Основні форми МПП: міжнародна спеціалізація та міжнародне кооперування виробництва. Сутність, форми та показники міжнародної спеціалізації виробництва (МСВ). Міжнародна спеціалізація розвинутих країн світу. Показники ступеня участі в міжнародному поділі праці. Міжнародна кооперація виробництва (МКВ), як система економічних відносин: об'єкт, методи, форми співробітництва та нормативний апарат. Класифікація міжнародного кооперування по основних ознаках. Україна в МПП. Етапи та тенденції розвитку світового господарства. Основні особливості функціонування світового господарства другої половини ХХ-го ст. Характерні ознаки настання нового етапу в розвитку світового господарства. «Центри економічної сили», «полюси світової економіки».

Поняття, сутність, предмет, об'єкти, головні суб'єкти, мета і структура міжнародних економічних відносин (МЕВ). Рівні реалізації МЕВ, як глобальних відносин. Базові принципи МЕВ. Специфічні принципи МЕВ. Основні особливості розвитку сучасних МЕВ.

ТЕМА 2. СЕРЕДОВИЩЕ МЕВ

Середовище МЕВ та його особливості. Середовище розвитку МЕВ та його основні фактори. Характеристика факторів політико-правового середовища. Рівні та органи адміністративно-правового регулювання МЕВ. Національні економіки та ознаки їх систематизації (регіональна, економічна, організаційна). Класифікація країн за соціально-економічною ознакою, як найбільш адекватною потребам теорії та

практики МЕВ. Країни з розвинутою ринковою економікою в системі МЕВ та їх загальна характеристика. Соціально-економічна диференціація країн, що розвиваються. Основні риси країн, що розвиваються, їх місце і роль в міжнародному обміні. Загальна характеристика, основні причини відокремлення, досвід розвитку «Н.І.К.». Порівняльна характеристика моделей розвитку «Н.І.К.». Систематизація країн з економічною моделлю перехідного типу та їх характеристика. Основні напрями системних ринкових перетворень, що мають бути реалізовані в процесі трансформації перехідних суспільств. Система ринкового середовища МЕВ та її характеристика.

Фізіологічні, особисті психологічні фактори, на яких базується поведінка людей. Формування соціальної поведінки людей внаслідок природжених та надбаних в процесі життя факторів. Культура, її трансляція і засвоєння. Важливіші світоглядні та поведінкові аспекти, які формуються під впливом культури.

Інфраструктурне середовище МЕВ та його складові елементи: енергетичне забезпечення країн; міжнародний транспорт; міжнародні інформаційно-комунікаційні системи. Інфраструктура енергетики: всі паливні галузі й електроенергетика. Світовий енергобаланс по видах первинних джерел. Транспортна інфраструктура, яка охоплює всі існуючі транспортні засоби та транспортні шляхи світу. Міжнародні транспортні системи. Найважливіші проблеми міжнародного транспорту. Інформаційно-комунікаційні системи в МЕВ. Мережі інформаційних агентств, які збирають інформацію, класифікують її, кодують та передають користувачам. Міжнародна пошта, електронна пошта. Міжнародні супутникові системи зв'язку. Міжнародні комп'ютерні мережі (INTERNET).

ТЕМА 3. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ (МЕД)

Характерні риси сучасної міжнародної економічної діяльності (МЕД). Методологічна база міжнародної економіки. Важливіші показники участі країн у МЕВ та їх характеристика. Система національних рахунків (СНР), як система взаємозалежних показників розвитку економіки на макрорівні. Основні риси, властиві сучасній міжнародній економічній діяльності (МЕД).

Економічні інтереси, загальнонаціональні інтереси. Економічні інтереси у сфері міждержавних відносин. Узгодження національних і інтернаціональних інтересів. Поняття економічних законів та їх об'єктивний характер. Основні напрями дії економічних законів у міжнародній сфері. Основні закони МЕВ та їх характеристика.

Змістовний модуль №2. «Міжнародний рух чинників виробництва»

ТЕМА 4. СВІТОВИЙ РИНОК ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

Сутнісна характеристика світового ринку. Територіальна структура світового ринку. Функціональна структура світового ринку. Риси й особливості розвитку світового ринку товарів та послуг. Класифікації товарів та послуг на світовому ринку. Класифікаційна схема Гармонізованої системи опису й кодування товарів. Економічна основа міжнародної торгівлі. Закон порівняльних (вартісних) переваг. Класична теорія торгівлі. Принцип абсолютних порівняльних переваг у торгівлі А. Сміта. Теорія відносної переваги у витратах Д. Рікардо. Розвиток класичної теорії торгівлі. Теорія відносної забезпеченості чинниками виробництва Хекшера-Оліна і парадокс Леонтьєва. Умови торгівлі.

ТЕМА 5. МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ В СИСТЕМІ МЕВ

Роль, особливості та поняття міжнародної торгівлі. Принципи, на яких базується міжнародна торгівля. Фактори, що впливають на стійкий ріст міжнародної торгівлі. Зовнішня торгівля. Система показників, що характеризують участь країн у міжнародній торгівлі. Механізм міжнародної торгівлі. Класифікація форм міжнародної торгівлі. Традиційна торгівля та її види. Зустрічна торгівля як засіб підвищення конкурентоспроможності експортних товарів. Види зустрічної торгівлі. Основні методи міжнародної торгівлі: торгівля напряму та через посередників. Переваги залучення посередників. Види посередницьких операцій і відповідні їм види угод. Загальна характеристика інституціональних посередників. Поняття, функції та різновиди міжнародних товарних бірж. Товари, що традиційно є предметом біржового обороту. Міжнародні аукціони, як метод збуту реальних товарів зі строго індивідуальними властивостями. Види і способи ведення аукціонних торгів. Міжнародні торги, як метод розміщення замовлень купівлі-продажу або підяду. Етапи проведення та особливості міжнародних торгів.

ТЕМА 6. ЦІНОУТВОРЕННЯ В МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ

Поняття світової ціни. Види цін, які залучаються як вихідна інформація про ціни світового ринку. Фактори, що впливають на ціноутворення на світових товарних ринках. Основні принципи міжнародного ціноутворення. Методологія розрахунку цін на експортовану та імпортовану продукцію. Комерційні поправки при визначенні цін на світових товарних ринках.

ТЕМА 7. МІЖНАРОДНА ТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА

Концепції міжнародної торговельної політики: політика вільної торгівлі та протекціонізму. Класична модель вільного міжнародного обміну. Форми протекціонізму. Закономірності в торговельній політиці для держав. Основні аргументами обмеження зовнішньої торгівлі. Тарифне і нетарифне регулювання торговельно-економічних відносин. Протиріччя сучасної міжнародної торгівлі. Рівні регулювання міжнародної торгівлі: фірмовий, національний, міжнаціональний, наднаціональний. Види державного регулювання міжнародної торгівлі: одностороннє, двостороннє, багатостороннє. Багатостороннє регулювання торговельно-економічних відносин країн світової співдружності на основі заходів Генеральної угоди про тарифи та торгівлю (ГАТТ). Базові принципи торговельних відносин між державами, закріплені статтями ГАТТ. Роль Світової організації торгівлі (СОТ) в регулюванні міжнародної торгівлі.

ТЕМА 8. МІЖНАРОДНІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ВІДНОСИНИ

Сутність, причини розвитку та форми прояву міжнародних науково-технічних відносин. Міжнародна передача технології та способи комерційної передачі технології. Форми здійснення міжнародної передачі технології (МПТ): патентна угода, ліцензійна угода, ноу-хау, угода на інжиніринг, франчайзинг. Міжнародне технічне сприяння. Технологічні гранти.

ТЕМА 9. СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Сутність, передумови створення та структура світового фінансового ринку. Функції світового фінансового ринку. Характеристика ринку грошей, ринку банківських кредитів, ринку короткотермінових фінансових активів, валютного ринку, ринку цінних паперів. Основні форми регулювання світового фінансового ринку.

Типи міжнародних фінансових ринків. Основні суб'єктами міжнародного фінансового ринку. Джерела фінансових ресурсів та активи фінансових інститутів. Прямі учасники фінансових операцій ринку позичкових капіталів, ринку цінних паперів, валютного ринку, страхового ринку, ринку золота, ринку нерухомості.

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНИЙ КРЕДИТ

Поняття, умови та вартість кредиту. Класифікація кредитів за різними ознаками та їх характеристика. Угоди про надання кредиту. Особливості та порядок надання комерційних кредитів. Банківське кредитування зовнішньої торгівлі. Порівняльна характеристика кредитних операцій, їх переваги та недоліки. Поняття та особливості факторингу. Механізм здійснення факторингової операції. Поняття та особливості форфейтингу. Механізм здійснення форфейтингової операції. Поняття, суб'єкти та особливості лізингу. Види лізингових операцій та їх характеристика. Проектне фінансування як засіб сприяння експорту. Інвестиційна спрямованість проектного фінансування. Порівняльна характеристика нестандартних форм кредитування, їх переваги та недоліки. Формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів. Функціональна структура: світовий грошовий ринок і світовий ринок капіталів. Географічна та інституціональна структура ринку позичкових капіталів. Основні міжнародні фінансові центри передумови їх виникнення та особливості функціонування.

ТЕМА 11. СВІТОВИЙ РИНОК ПРАЦІ

Сутність, структура та особливості формування міжнародного ринку праці. Об'єктивна необхідність й історико-економічні аспекти міжнародних переміщень населення. Міжнародний ринок робочої сили та передумови його формування. Найзначніші сегменти у структурі міжнародного ринку праці. Етапи розвитку міжнародного переміщення робочої сили. Основні світові ринки робочої сили. Експортери робочої сили на світовий ринок. Сучасні центри тяжіння робочої сили. Особливості сучасного розвитку ринку праці. Основні моделі трудових відносин, які характеризують сучасний світовий ринок праці.

ТЕМА 12. МІЖНАРОДНА ТРУДОВА МІГРАЦІЯ

Сутність, класифікація та особливості міжнародних міграційних процесів. Спонукальні причини міграції населення. Основні соціально-економічні причини міжнародної трудової еміграції. Офіційні джерела інформації про міграцію робочої сили. Напрямки сучасних міграційних потоків. Характерні риси міжнародної міграції в сучасних умовах розвитку світового господарства. Соціально-демографічні аспекти і наслідки міграції робочої сили для її експортерів та імпортерів.

Державне регулювання ринку робочої сили. Одно-, двостороннє, багатостороннє регулювання в рамках інтеграційних угруповань. Напрямки регулювання процесів міграції робочої сили. Роль міжнародних організацій в регулюванні міграційних процесів. Міжнародна організація праці (МОП), її завдання, структура і напрямки діяльності. Характеристика державної міграційної політики США, Канади Австралії.

Україна у світових міграційних процесах та її перспективи на міжнародному ринку праці. Сучасні масштаби міграційного руху населення України.

Змістовний модуль №3. «Світова валютна система та міжнародні розрахунки, глобалізаційні процеси в МЕВ»

ТЕМА 13. СВІТОВА ВАЛЮТНА СИСТЕМА

Валютна система як форма організації та регулювання валютних відносин. Сутність національної, міжнародної (регіональної) та світової валютних систем. Головні завдання та функції світової валютної системи. Порівняльна характеристика світової та національної валютних систем. Ключові вимоги, необхідні для успішного функціонування світової грошової системи. Основні складові світової валютної системи.

Поняття «валюта», види валют. Міжнародні розрахункові валютні одиниці: СДР, євро. Конвертованість валюти. Поняття валютного курсу. Кон'юнктурні та структурні чинники, які впливають на валютний курс. Функції валютного курсу. Обґрунтування теорії валютного курсу. Валютний паритет, теорія паритету купівельної спроможності (ПКС). Види валютних курсів. Загальна характеристика режимів валютних курсів. Валютне котирування та методи його визначення.

Основні етапи розвитку міжнародної валютної системи. Паризька, Генуезька, Бреттон-Вудська та Ямайська валютні системи: основні принципи, загальна характеристика, причини кризи та особливості. Європейська валютна система (ЄВС) як форма регулювання валютних відносин країн Західної Європи. Історія створення Європейської валютної систем. Основні риси ЄВС. План «Делора», як трирівневий план валютного об'єднання Європи, його етапи.

Поняття та функції валютних ринків. Учасники валютного ринку. Основні особливості сучасних валютних ринків. Структура валютного ринку. Світові, регіональні та національні валютні ринки. Національний біржовий валютний ринок України та його характеристика. Кореспондентські відносини з іноземними банками.

ТЕМА 14. МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ

Поняття, суб'єкти, особливості та специфіка міжнародних розрахунків. Фактори, що впливають на вибір форми міжнародних розрахунків при здійсненні експортно-імпортних операцій. Порядок організації розрахунків за міжнародними угодами. Ризики, що виникають при міжнародних платежах.

Загальна характеристика інкасо, схема операції. Сутність акредитивної операції. Класифікація акредитивів у зовнішній торгівлі. Проблеми проведення акредитивної операції. Банківський переказ. Комбіновані розрахунки. Переваги та недоліки форм міжнародних розрахунків. Практика використання міжнародних розрахункових операцій в Україні.

Поняття, види та обіг векселів згідно з положеннями Женевських вексельної Конвенції ООН. Поняття, види та обіг чеків згідно з положеннями Женевських чекової Конвенції ООН. Поняття поштового, електронного переказу. Міжнародні платіжні системи. Поняття та структура валютної політики держави. Девізна політика як засіб регулювання курсу національної валюти. Дисконтна політика як метод приваблення іноземного капіталу в країну.

Диверсифікація валютних резервів як засіб мінімізації валютних ризиків. Застосування валютних обмежень з метою впливу на обсяги здійснюваних валютних операцій. Міждержавні валютно-кредитні організації, що належать до системи інституціональних структур регулювання світової економіки і валютно-фінансових відносин.

ТЕМА 15. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Глобалізація економічного розвитку як наслідок процесів інтернаціоналізації. Структуризація глобалізаційного процесу. Глобальна економіка. Рівні, нові кількісні та якісні характеристики глобалізації. Визначальні риси та протиріччя процесів глобалізації. Поняття, загальна характеристика та систематизація основних глобальних проблем сучасності. Аналіз причин виникнення та напрями вирішення загальносвітових проблем. Головні сучасні проблеми глобалізації: збереження миру, екологічна проблема, проблема забезпечення людства сировиною та енергією, освоєння Світового океану, проблема економічної відсталості окремих країн, що розвиваються, проблема країн, що переходять від командно-адміністративної системи до ринкової, проблема конверсії військового виробництва, демілітаризація економіки країн, мирної співпраці між ними. Міжнародна взаємодія і місце України у вирішенні глобальних проблем сучасного світу.

Пріоритети та основні напрями євроінтеграційної політики України. Вступ до Європейського Союзу (ЄС) як ключовий напрямок зовнішньої політики України та її стратегічний курс. Досягнення на євроінтеграційному шляху України. Умови ЄС, визначені для країн-кандидатів на вступ у Спільноту. Умови євроінтеграційної стратегії України: адаптація законодавства України до законодавства ЄС; економічна інтеграція та розвиток торговельних відносин між Україною та ЄС; безпека України у контексті загальноєвропейської безпеки; політична консолідація та зміцнення демократії; адаптація соціальної політики України до стандартів ЄС; культурно-освітня і науково-технічна інтеграція; регіональна інтеграція України; галузева співпраця; співробітництво у галузі охорони довкілля. Інтеграція України до ЄС через транскордонне співробітництво.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бестужева С. В. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник / С. В. Бестужева. – Харків: Вид. ХНЕУім. С. Кузнеця, 2016. – 266с.
2. Козак Ю. Г., Заєць М. А. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. – Одеса – «ТОВ.ПЛУТОН», 2016. – 352 с.
3. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навч. посібник / Т.В. Шталь [та ін.]. – Харків : «Видавництво «Форт», 2015. – 364 с.
4. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
5. Світова економіка : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 268 с.

Допоміжна

1. Гіл, Чарльз. Міжнародний бізнес. Конкуренція на глобальному ринку. – К.: Основи, 2001. – 648с.
2. Горбач Л.М. Міжнародні економічні відносини : підручник / Л.М. Горбач, О.В. Плотніков. – К.: Кондор, 2009. – 264 с.
3. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Ланкова, Н.Б. Даниленко. – 7-е вид. – К.: Знання, 2008. – 406 с.
4. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль І. Світова система господарювання. Навчально-практичний посібник. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 368 с.
5. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль ІІ. Міжнародні ринки та форми міжнародної економічної взаємодії. Навчально-практичний посібник. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 368 с.
6. Моделювання міжнародних відносин: Навч. посіб. / Р.В. Вовк. – К.: Знання, 2012. – 246 с.
7. Передрій О.С. Міжнародні економічні відносини. Навчальний посібник. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 374 с.
8. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підручник для студ. екон. спец, вищих навч. закл / А.С. Філіпенко. – К. : Либідь, 2008. – 408 с.
9. Шевчук В.О. Міжнародна економіка: теорія і практика: підручник / В.О. Шевчук. – К. : Знання, 2008. – 663 с.
10. Школа І.М. Міжнародні економічні відносини : підручник для студ. вищ. навч. закл. / І.М. Школа, В.М. Козменко, О.В. Бабінська ; Чернів. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. – вид 2-ге., переробл. і допов. – Чернівці : Книги-XXI, 2007. – 544 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua> – інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України
2. <http://www.niss.gov.ua> – сайт Національного Інституту стратегічних досліджень
3. <http://www.europa.eu.int> – сайт ЄС
4. <http://www.cnn.com> – новини CNN
5. <http://www.search.global.epnet.com> – електронний формат наукових журналів
6. <http://www.inf.kiev.ua> – ділова Україна
7. <http://www.infoart.ru8000/misc/news/obzori/htm> – огляд преси
8. <http://www.isi.gov.ua> – матеріали ЄС і РЄ

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Оцінювання знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» здійснюється на основі комплексного підходу з використанням рейтингової системи оцінки знань студентів за **100**-бальною шкалою.

Семестрова оцінка студента формується на основі суми балів, які він отримує за роботу протягом семестру:

1. Робота на семінарських заняттях – 75 бали ;
2. Робота на лекціях – 15 балів;

3. Творча складова (виконання та захист реферативної роботи за обраною темою) – 10 балів.

У загальному підсумку студент отримує **100 балів**.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- Усне та письмове опитування
- Участь у дискусії та обговоренні питань, які винесені на семінарське заняття
- Тестування
- Розв'язання ситуаційних вправ та кейсів
- Виконання реферативних робіт
- ПМК

6. ЗАЛКОВІ ВИМОГИ

1. Міжнародний поділ праці (МПП) як основа МЕС
2. Основні форми МПП: міжнародна спеціалізація та міжнародне кооперування виробництва
3. Етапи та особливості розвитку світового господарства
4. Сутність, предмет та структура МЄВ
5. Сутність та особливості середовища МЄВ
6. Характеристика факторів політико-правового середовища
7. Характеристика факторів економічного середовища
8. Характеристика факторів соціально-культурного середовища
9. Характеристика факторів інфраструктурного середовища
10. Основні риси розвитку МЕД
11. Методологічна база дослідження МЕД
12. Економічні інтереси та економічні закони сучасної МЕД
13. Сутнісна характеристика світового ринку
14. Класифікація товарів і послуг на світовому ринку
15. Економічна основа та теорії розвитку міжнародної торгівлі
16. Сутність та значення міжнародної торгівлі в системі МЄВ
17. Система показників, що характеризує участь країн у міжнародній торгівлі
18. Механізм та форми міжнародної торгівлі
19. Основні методи міжнародної торгівлі
20. Сутність ціноутворення на світовому ринку
21. Класифікація цін на світових товарних ринках
22. Основні методи встановлення зовнішньоторговельних цін
23. Види міжнародної торгової політики
24. Методи державного регулювання міжнародної торгівлі
25. Рівні та види державного регулювання міжнародної торгівлі
26. СОТ та її роль в міжнародній торгівлі товарами
27. Суть та особливості науково-технічних відносин
28. Міжнародна передача технологій
29. Міжнародне технічне сприяння

30. Сутність, передумови створення та принципи світового фінансового ринку
31. Функції та структура світового фінансового ринку
32. Класифікація суб'єктів світових фінансових ринків
33. Сутність та функції міжнародного кредиту
34. Загальна характеристика кредитів у зовнішній торгівлі
35. Особливості формування і розвитку світового ринку позичкових капіталів
36. Сутність світового ринку праці
37. Структура та особливості формування світового ринку праці
38. Історія та особливості розвитку сучасного світового ринку праці
39. Сутність, класифікація та особливості міжнародних міграційних процесів
40. Напрями та наслідки міжнародної міграції робочої сили
41. Регулювання міжнародних міграційних процесів
42. Інтеграція України в міждержавний обмін робочою силою
43. Суть та взаємозв'язки національних, міжнародних та світових валютних систем
44. Валюта в міждержавних відносинах, види валют та їх оборотність
45. Поняття та режими валютного курсу
46. Етапи еволюції світової валютної системи
47. Характеристика Європейської валютної системи
48. Міжнародна система організації валютних ринків
49. Загальна характеристика та особливості міжнародних розрахунків
50. Техніка здійснення міжнародних розрахункових операцій
51. Засоби платежу, що використовуються при здійсненні міжнародних розрахунків
52. Міжнародні платіжні системи
53. Заходи державного регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин
54. Глобалізація як нова якість інтернаціоналізації
55. Глобальні проблеми світового господарства
56. Інтеграція України у світову економіку